

**ДОНЕЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
УПРАВЛІННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ
ШКОЛА ВИЩОЇ СПОРТИВНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ**

НАКАЗ

01.10.2025

№ 447

м. Дружківка

Про затвердження положення
«Про запобігання та протидію
насилъству та жорстокому
поводженню з дітьми»

Відповідно до статті 12 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», наказу Міністерства молоді та спорту України від 08.11.2024 № 7014 «Про затвердження Змін до Положення про школу вищої спортивної майстерності», Закону України від 06.06.2024 №3792-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насилъству та унеможливлення жорстокого поведіння з дітьми», враховуючи Типову програму унеможливлення насилъства та жорстокого поведіння з дітьми, затверджену постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року № 658

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити положення «Про запобігання та протидію насилъству та жорстокому поведінню з дітьми» (далі – Положення), що додається.
2. Призначити відповідальною за здійснення невідкладних заходів реагування у випадках виявлення фактів насилъства та отримання заяв, повідомлень від постраждалої особи або інших осіб заступника директора з навчально-спортивної роботи Олену КОРДЮКОВУ.
3. Заступнику директора з навчально-спортивної роботи Олені КОРДЮКОВІЙ:
 - 3.1. ознайомити тренерсько-викладацький склад з Положенням;
 - 3.2. провести інформаційно-роз'яснювальну роботу з тренерами-викладачами щодо реалізації норм Закону «Про запобігання та протидію домашньому насилъству»;
 - 3.3. забезпечувати проведення інформаційно-просвітницьких заходів, виховних програм, семінарів, тренінгів з питань запобігання та протидію насилъству та жорстокому поведінню з дітьми та за участю дітей, з питань запобігання та протидії домашньому насилъству.
 - 3.4. забезпечити оприлюднення цього наказу на вебсайті школи вищої спортивної майстерності.
4. Тренерам-викладачам проводити з учням-спортсменам навчально-тренувального процесу виховну роботу із запобігання та протидії насилъству по відношенню до дітей та за участю дітей.
5. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою

Директор

О. КОРДЮКОВА

Крістіна РУСІНОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ директора ШВСМ
01.10.2025 № 447

ПОЛОЖЕННЯ

**про запобігання та протидію насильству
та жорстокому поводженню з дітьми
у Школі вищої спортивної майстерності**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Дане положення «Про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми у Школі вищої спортивної майстерності» (далі- Положення) регулює питання організації захисту дітей від різних форм насильства та жорстокого поводження у Школі вищої спортивної майстерності (далі – ШВСМ).

Положення розроблено з метою запровадження порядку дій, спрямованих на унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми в ШВСМ, формування у працівників ШВСМ відповідального ставлення до недопущення насильства та жорстокого поводження з дітьми, поширення культури нульової толерантності до насильства та жорстокого поводження з дітьми у всіх сферах діяльності, забезпечення оперативного інформування уповноваженого підрозділу органу Національної поліції та служби у справах дітей про випадки вчинення насильства та жорстокого поводження з дітьми.

Положення розроблено на основі наказу Міністерства молоді та спорту України від 08.11.2024 № 7014 «Про затвердження Змін до Положення про школу вищої спортивної майстерності», Закону України від 06.06.2024 №3792-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми», Законів України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про охорону дитинства», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми», постанов Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статті»; від 01.06.2020 № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах», від 28.07.2021 № 775 «Про внесення змін до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження», від 06.06.2024 №3792-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми», враховуючи Типову програму унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затверджену постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року № 658.

1.1. Основні терміни:

Безпечне середовище - сукупність умов у закладі фізичної культури і спорту, що унеможливають заподіяння учасникам навчально-тренувального процесу фізичної, майнової та/або моральної шкоди, зокрема внаслідок недотримання вимог санітарних, протипожежних та/або будівельних норм і правил, законодавства щодо кібербезпеки, захисту персональних даних, безпечності та якості харчових продуктів та/або надання неякісних послуг з харчування, шляхом фізичного та/або психологічного насильства, експлуатації,

дискримінації за будь-якою ознакою, приниження честі, гідності, ділової репутації (зокрема шляхом булінгу (цькування), поширення неправдивих відомостей тощо), пропаганди та/або агітації, у тому числі з використанням кіберпростору, а також унеможлиблюють вживання на території та в приміщеннях закладу освіти алкогольних напоїв, тютюнових виробів, наркотичних засобів, психотропних речовин.

Насильство – це будь-які навмисні дії одної людини по відношенню до іншої, які порушують її конституційні права й свободи і наносять їй моральну шкоду, шкоду її фізичному чи психічному здоров'ю.

Домашнє насильство – діяння фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають чи проживали однією сім'єю, але не перебувають чи не перебували у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає або проживала особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, а також погрози вчинення таких діянь.

Види насильства :

економічне насильство - форма домашнього насильства, що включає умисне позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів або можливості користуватися ними, залишення без догляду чи піклування, перешкоджання в отриманні необхідних послуг з лікування чи реабілітації, заборону працювати, примушування до праці, заборону навчатися та інші правопорушення економічного характеру;

психологічне насильство - форма домашнього насильства, що включає словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи;

сексуальне насильство - форма домашнього насильства, що включає будь-які діяння сексуального характеру, вчинені стосовно повнолітньої особи без її згоди або стосовно дитини незалежно від її згоди, або в присутності дитини, примушування до акту сексуального характеру з третьою особою, а також інші правопорушення проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи, у тому числі вчинені стосовно дитини або в її присутності;

фізичне насильство - форма домашнього насильства, що включає ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, а також незаконне позбавлення волі, нанесення побоїв, мордування, заподіяння тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості, залишення в небезпеці, ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, заподіяння смерті, вчинення інших правопорушень насильницького характеру.

Булінг (цькування) – психологічне, фізичне, економічне чи сексуальне насильство, тобто будь-яке умисне діяння (дія або бездіяльність), у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, яке систематично вчиняється особою стосовно дитини, з якою вони є учасниками одного колективу, або дитиною стосовно іншого учасника одного колективу та яке порушує права, свободи, законні інтереси потерпілої особи та/або перешкоджає виконанню нею визначених законодавством обов'язків.

2. Основні завдання щодо захисту від різних форм насильства та жорстокого поводження з дітьми в ШВСМ:

2.1. ШВСМ з метою унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми забезпечує впровадження таких основних заходів:

1) превентивні заходи:

- здійснення аналізу ситуації у ШВСМ під час навчально-тренувального та змагального процесу (фізичного та емоційно-психологічного середовища);
- затвердження Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми;
- розміщення на сайті ШВСМ повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини, за формою (додаток 1);
- вироблення офіційної позиції ШВСМ щодо усіх форм насильства та інформування про неї всіх учасників навчально-тренувального та змагального процесу;
- визначення обов'язків та відповідальності учасників навчально-тренувального процесу щодо створення та дотримання безпечної поведінки у відділеннях з видів спорту в ШВСМ;
- проведення оцінювання ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми в діяльності ШВСМ, вжиття заходів, необхідних для їх усунення або мінімізації;
- інформування дітей, батьків або інших законних представників дитини, працівників ШВСМ з питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
- врахування ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми під час прийому на роботу працівників ШВСМ;

2) заходи із виявлення та реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми:

- організація доступних та безпечних способів повідомлення про випадки насильства та жорстокого поводження з дитиною;
- оперативне реагування за результатами розгляду заяв (скарг, повідомлень) про випадки насильства або жорстокого поводження з дітьми у ШВСМ.

3) *заходи з моніторингу та оцінки виконання Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми:*

- регулярні самоперевірки (оцінка ефективності заходів, виявлення проблемних аспектів);
- збір інформації для зворотного зв'язку (анкетування дітей, батьків, персоналу);
- аналіз інцидентів (вивчення випадків насильства для запобігання повторенню).

4) *заходи з інформування:*

- розміщення у доступних місцях для дітей та батьків, інших законних представників інформаційних матеріалів (плакатів, брошур із контактами служб допомоги, контактних номерів телефонів для анонімного звернення).
- здійснення інформування про цілодобові телефони довіри з питань допомоги жертвам насилля у ШВСМ та сім'ї; Національної гарячої лінії з питань запобігання насильству, Національної дитячої «гарячої лінії», працівника ювенальної превенції територіального органу поліції.

2.2. Директор ШВСМ:

- сприяє створенню безпечного середовища в ШВСМ, вільного від насильства та жорстокого поводження з дитиною;
- затверджує положення «Про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми з урахуванням Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми та Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затверджених Кабінетом Міністрів України в ШВСМ», забезпечує його оприлюднення на вебсайті ШВСМ, забезпечує обов'язкове ознайомлення з ним працівників та здійснює контроль за його виконанням;
- розглядає усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки насильства або жорстокого поводження з дитиною у ШВСМ протягом однієї доби з моменту надходження та у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження невідкладно повідомляє про це батьків, інших законних представників дитини, а також письмово повідомляє уповноважений підрозділ органу Національної поліції України та службу у справах дітей;
- сприяє проходженню особами, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб;
- організовує початкове та періодичне інформування, бесіду для всіх працівників ШВСМ про захист дітей від усіх форм насильства та жорстокого поводження, експлуатації та найгірших форм дитячої праці;
- у разі потреби визначає відповідальну особу для здійснення заходів щодо унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, яка реєструватиме повідомлення, що надійшло, в журналі обліку (у паперовій та/або

електронній формі) за встановленою формою (додаток 2), та забезпечуватиме його підготовку до розгляду.

- створює комісію з розгляду випадків булінгу (цькування), насильства та жорстокого поводження з дітьми в ШВСМ, затверджує її персональний склад та положення про неї.

2.3. Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування), насильства та жорстокого поводження з дітьми (далі – Комісія) розглядає заяви про випадки булінгу (цькування) дітей в ШВСМ, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та видає рішення про проведення розслідування; скликає засідання Комісії для прийняття рішення за результатами проведеного розслідування та відповідних заходів реагування. Забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого педагогічних послуг особам, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування)/насильства. Повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування)/насильства у ШВСМ (відповідальність за неповідомлення про факт булінгу/насильства лежить лише на керівникові закладу).

2.4. Працівники ШВСМ у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною зобов'язані:

- вжити невідкладних заходів для припинення насильства або жорстокого поводження з дитиною;
- повідомити директора ШВСМ/уповноважену особу та принаймні одного з батьків або інших законних представників дитини, яка вчинила насильство або жорстоке поводження, та дитини, яка постраждала від насильства або жорстокого поводження про факти насильства або жорстокого поводження;
- за потреби надати домедичну допомогу, викликати бригаду екстреної (швидкої) допомоги та звернутися до органів Національної поліції виконують рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків насильства та булінгу (цькування) у закладі.

3. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

3.1. Учні-спортсмени ШВСМ мають право на:

- безпечні та нешкідливі умови для підвищення рівня спортивної майстерності;
- вільне вираження поглядів, переконань, захист від будь-яких форм експлуатації, психічного і фізичного насильства від дій тренерсько-викладацького складу та інших працівників, які порушують їх права, принижують честь і гідність.
- повагу людської гідності;

- захист під час навчально-тренувального процесу від приниження честі та гідності, будь - яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю учням-спортсменам.

3.2. Учні-спортсмени зобов'язані:

- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників навчально-тренувального процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку ШВСМ;
- повідомляти директора ШВСМ або уповноважену особу про факти насильства та жорстокого поводження з дітьми свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

3.3. Працівники, які залучаються до навчально-тренувального процесу, мають право на:

- захист професійної честі і гідності;
- захист під час навчально-тренувального процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь – якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

3.3.1. Зобов'язані:

- дотримуватися педагогічної етики;
- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників навчально-тренувального процесу;
- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;
- формувати у учнів-спортсменів усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України;
- формувати у учнів-спортсменів прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;
- захищати учнів-спортсменів під час навчально-тренувального процесу від будь-яких форм насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю учням-спортсменам, запобігати вживанню ними та іншими особами на місцях та під час проведення навчально-тренувального процесу алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам;
- додержуватися установчих документів та правил внутрішнього розпорядку ШВСМ, виконувати свої посадові обов'язки;

- повідомляти директора ШВСМ або уповноважену особу про факти насильства або жорстокого поводження з дітьми, а також інших учасників навчально-тренувального процесу;

- у разі вчинення жорстокого поводження з дитиною директором ШВСМ – невідкладно повідомити про це Міністерство молоді та спорту України та/або НУБіП України.

3.4. Батьки або інші законні представники учнів-спортсменів мають право:

- отримувати інформацію про діяльність ШВСМ, у тому числі – щодо надання соціальних та психолого-педагогічних послуг особам, які постраждали від насильства або жорстокого поводження з дитиною;

- подавати директору ШВСМ (у разі вчинення жорстокого поводження з дитиною директором ШВСМ – Міністерству молоді та спорту України та/або в НУБіП України) усні та письмові заяви (скарги, повідомлення) про випадки насильства або жорстокого поводження з дитиною, а також стосовно інших учасників навчально-тренувального процесу, вимагати невідкладного(протягом однієї доби з моменту надходження) реагування на такі випадки;

- отримувати інформацію щодо порядку та умов проходження їхньою дитиною, яка постраждала від насильства або жорстокого поводження, відповідних програм для таких осіб.

**Заступник директора
з навчально-спортивної роботи**

Олена КОРДЮКОВА